

DECIZIA CONSILIULUI CONCURENȚEI
Nr. 314 din 26.11.2004

**privind ajutorul de stat notificat de către Autoritatea pentru Valorificarea Activelor
Statului acordat S.C. Șantierul Naval S.A. Constanta**

CONSILIUL CONCURENȚEI,

Având în vedere dispozițiile Decretului nr. 57/2004 pentru numirea membrilor Consiliului Concurenței;

Având în vedere dispozițiile Legii concurenței nr. 21/1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 88 din 30 aprilie 1996, modificată și completată prin OUG nr. 121/2003 aprobată prin Legea nr. 184/2004;

Având în vedere dispozițiile Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 370 din 3 august 1999, modificată și completată prin Legea nr. 603/2003;

Având în vedere dispozițiile Acordului European instituind o asociere între România, pe de o parte și Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 20/1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 12 aprilie 1993;

Având în vedere dispozițiile Regulamentului privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea firmelor în dificultate, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 2 iulie 2002;

Având în vedere dispozițiile Regulamentului pentru modificarea și completarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea firmelor în dificultate, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 521 din 9 iunie 2004,

In temeiul următoarelor considerente,

I. PROCEDURA NOTIFICĂRII

(1) Prin adresa nr. P9074/14.09.2004, înregistrată la Consiliul Concurenței cu RS-AS nr. 81/14.09.2004 Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului (AVAS) a notificat în baza art. 6 din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat modificată și completată prin Legea nr. 603/2003, ajutorul de stat individual pentru restructurarea S.C. SANTIERUL NAVAL S.A. Constanta în contextul privatizării acestuia.

(2) S-au solicitat informații suplimentare furnizorului de ajutor de stat referitoare la capacitățile de producție ale societății, la quantumul ajutorului de stat acordat sub forma conversiei în acțiuni a datoriilor, durata de acordare a ajutorului de stat. Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului a transmis răspunsul la informațiile suplimentare cerute prin adresa nr. 717/28.09.2004.

II. BAZA LEGALA PENTRU ACORDAREA AJUTORULUI DE STAT

(3) Privatizarea societății s-a realizat în conformitate cu prevederile din:

- OUG nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 450/1999 privind aprobarea normelor metodologice de aplicare a O.U.G. nr. 88/1997, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 532/2001 privind aprobarea strategiei de privatizare a Societății Comerciale Șantierul Naval SA Constanța inclusă în proiectul componenta „Privatizarea a 50 de societăți comerciale cu capital majoritar de stat, grupate în pachete” din cadrul PSAL;
- Legea nr. 137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării și a altor reglementări legale în vigoare aplicabile privatizării societăților comerciale cu capital majoritar de stat;
- OG nr. 72/2002 privind unele măsuri pentru finalizarea procesului de privatizare a Societății Comerciale „Șantierul Naval” SA Constanța;
- OUG nr. 26/2004 privind unele măsuri pentru finalizarea privatizării societăților comerciale aflate în portofoliul Autorității pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului și consolidarea unor privatizări;

III. PREZENTAREA BENEFICIARULUI S.C. SANTIERUL NAVAL S.A. CONSTANTA

(4) Beneficiarul, S.C. Șantierul Naval S.A. Constanta, este o societate privată înființată în 1991 prin preluarea integrală a patrimoniului fostei Întreprinderi de Construcții Navale Constanta.

(5) Autoritățile romane au decis privatizarea societății în cadrul Programului pentru Ajustarea Sectorului Privat (PSAL) și al Programului de Dezvoltarea Instituțională a Sectorului Privat – angajate cu Banca Internațională de Reconstrucție și Dezvoltare.

(6) Privatizarea societății comerciale s-a realizat în baza O.G. nr. 72/2002 privind unele măsuri pentru finalizarea procesului de privatizare a Societății Comerciale „Șantierul Naval” SA Constanța, în cadrul procesului, urmând a fi acordate înlesniri la plata unor datorii istorice. Oferta de vânzare s-a realizat astfel:

- ◆ Anunțul de vânzare a pachetului de acțiuni deținut de APAPS la S.C. Șantierul Naval S.A. Constanța a fost publicat în ziarele *Adevărul*, *România Liberă*, *Independentul de Constanța* și în *Financial Times* (prin intermediul consultantului SG. CONSEIL PAUS EMERGENTS PARIS – conform acordului cu Banca Mondială în cadrul programului PSAL), în data de 20.07.2001.
- ◆ Primul termen de depunere a documentelor și a ofertelor a fost data de 19.10.2001, termen care a fost prelungit până la 13.11.2001, printr-un nou anunț publicat în aceleași ziare în data de 19.10.2001.
- ◆ Au fost cumpărate două Dosare de Prezentare, unul de către firma RESOURCE INTERNATIONAL S.A., altul de către firma KLEVEN HOLDINGS AS;
- ◆ A fost depusă ofertă valabilă de către firma RESOURCE INTERNATIONAL S.A. cu care s-a negociat și semnat Contractul de Vânzare-cumpărare de Acțiuni nr. 6/12.04.2002.

(7) Prin Decizia nr. 323 din 5.08.2002, Consiliul Concurenței a avizat concentrarea economica realizata de corporația SC Resource International SA prin achiziționarea pachetului majoritar al societății întrucât s-a constatat ca „nu se întrevăd posibile efecte cu caracter anticoncurențial pe piața construcțiilor de nave la nivel mondial și pe piața întreținerii și reparațiilor de nave pe teritoriul României” și ca operațiunea nu are ca efect înlăturarea, restrângerea sau denaturarea concurenței.

(8) Înainte de semnarea contractului de vânzare-cumpărare de acțiuni capitalul social al S.C. Șantierul Naval S.A. Constanta în valoare de 494.820.719 mii lei, împărțit în 19.792.828 acțiuni cu valoare nominala de 25.000 lei fiecare, era structurat astfel:

Tabel nr. 1 Structura acționariatului înainte de privatizare

ACTIONARI	DETINERI DE CAPITAL	
	Număr de acțiuni	Pondere in capitalul social (%)
AVAB	11.584.267	58,53
FPS	4.827.816	24,40
SIF MOLDOVA	1.310.901	6,62
SIF TRANSILVANIA	471.605	2,38
Alți acționari	1.598.239	8,07
Total	19.792.828	100,00

Sursa: AVAS

(9) Ca urmare a realizării transferului dreptului de proprietate asupra acțiunilor și a realizării unora dintre măsurile de restructurare financiară prevăzute în actele normative adoptate în vederea privatizării societății, structura acționariatului S.C. Șantierul Naval S.A, este următoarea:

Tabel nr. 2 Structura acționariatului după data privatizării

ACȚIONARI	DEȚINERI DE CAPITAL	
	Număr de acțiuni	Pondere în capitalul social (%)
RESOURCE INTERNATIONAL SA	38.378.651	85,7712
SIF MOLDOVA	1.310.901	2,9296
SIF TRANSILVANIA	471.605	1,0539
AJOFM Constanța	1.088.572	2,4328
Consiliul Local Constanța	644.412	1,4395
AVAS	161.432	0,3607
DGFP Constanța	456.383	1,0199
SC Termoelectrica București	380.041	0,8493
RAJA Constanța	202.921	0,4535
APM Constanța	52.505	0,1173
Alți acționari	1.598.239	3,5718
	44.745.392	100,00

Sursa: AVAS

(10) Societatea activează în domeniul industriei, având ca obiect principal de activitate construcțiile și reparațiile de nave maritime și fluviale cu o capacitate de pana la 200.000 tdw.

III.1. Produse fabricate

(11) Principalele produse și servicii realizate de șantier sunt după cum urmează:

1. ACTIVITATEA DE CONSTRUCȚII NAVE

a) mărfuri uscate în vrac

- nave destinate transportului de mărfuri generale / deplasament 1,920 tdw: 15 buc. livrate în perioada 1970-1974;
- nave destinate transportului de mărfuri în vrac / deplasament 7,580 tdw: 2 buc. livrate în anul 2001;
- nave mineralier / deplasament 55,000 tdw: 11 buc. livrate în perioada 1975-1980;
- nave mineralier / deplasament 65,000 tdw: 13 buc. livrate în perioada 1980-1986;
- nave mineralier / deplasament 170,000 tdw: 7 buc. livrate în perioada 1986-1999;

b) produse petroliere și gaze lichefiate

- nave transport petrol / deplasament 85,000 tdw: 4 buc. livrate în perioada 1987-1994;
- nave transport petrol / deplasament 155,000 tdw: 6 buc. livrate în perioada 1978-1991;
- nave transport produse chimice / deplasament 1,100 tdw: 1 buc. livrata anul 2000;
- nave transport gaze lichefiate / capacitate 3,650 mc: 2 buc. livrate în perioada 1999-2002;
- nave transport gaze lichefiate / capacitate 5,600 mc: 2 buc. livrate în perioada 2000-2001;

- c) *Ro-Ro / ferry boat*
 - nave ferry boat / deplasament 12,000 tdw: 2 buc. livrate în perioada 1988-1991;
 - nave Ro-Ro & container / deplasament 5,000 tdw: 1 buc. livrata în anul 2000;
- d) *mărfuri containerizate*
 - nave transport containere / capacitate 1,100 TEU: 6 buc. livrate în perioada 1998-2003;
- e) *specializate*
 - nave pescuit / deplasament 1,070 tdw: 1 buc. livrata în anul 2000;
 - nave aprovizionare platforme petroliere / tip VS 4403 PSV: 1 buc. livrata în anul 2002;
- f) *docuri plutitoare / capacitate de ridicare 10,000 și 20,000 tf;*
- g) *nave destinate navigației fluviale* (barje tip Europa, barje transport containere, remorchere, împingătoare, ponton etc.)

(12) în prezent, S.C. Șantierul Naval S.A are comandate pentru export un număr de patru tancuri de produse petroliere și chimice de 37000-41000 tdw, valoarea contractelor depășind 100 milioane USD, iar peste 60% din valoarea contractelor reprezintă materii prime, echipamente, utilități și servicii produse în România.

2. ACTIVITATEA DE REPARATII NAVE

- reparații de construcție și corp;
- înlocuiri și reparații la instalații de tubulatură;
- reparații la instalații mecanice / electrice;
- lucrări de pregătirea suprafețelor prin sablare și vopsire;
- conversii nave;
- reconstrucții;
- reparații capitale.

(13) În cursul anului 2003 au fost reparate un număr de peste 80 de nave valoarea reparațiilor fiind de 18,7 milioane USD, din care peste 80% pentru export.

III.2. Piața pe care acționează

(14) Piețele relevante pe care activează societatea sunt:

- piața construcțiilor de nave la nivel mondial;
- piața întreținerii și reparațiilor de nave la nivel mondial.

(15) În perioada 2000 – 2002 producția de construcții nave a României a avut o evoluție descendentă scăzând de la 22 de nave realizate în 2000 la 9 în 2001 și o creștere ușoară în 2002 la 12 nave, așa cum se poate observa în tabelul nr. 3. Toate navele au fost realizate pentru beneficiari externi.

Tabel nr. 3 Nave construite în perioada 2000 -2002 în România

Anii	2000	2001	2002
Nr nave	22	9	12
Volum in tone brute compensate	153,805	105,126	148,587
din care Export	153,805	105,126	148,587
Total valoare in Mil Euro	257	186	272
din care Export mil Euro	257	186	272

Sursa: AWES - Asociația Constructorilor și Reparatorilor de Nave din Europa - Raport anual 2002

(16) Segmentele de piață deținute de societate pe piețele relevante nu s-au modificat fata de momentul realizării concentrării economice, S.C. Șantierul Naval S.A deținând, în prezent, o cota de 0,048% pe piața mondială și 4,8% pe piața internă.

(17) În cursul anului 2003, activitatea Șantierului Naval Constanta SA s-a orientat, în principal, pe activitatea de reparații nave și mai puțin pe cea de construcții noi, datorita procesului de modernizare a echipamentelor existente, dar și al programului investițional al cumpărătorului. Urmare acestei situații doar Ferrostaal Germania și Daewoo Mangalia sunt clienți pentru construcții noi (Ferrostaal Germania dintr-un contract anterior privatizării, iar Daewoo Mangalia din contractul de colaborare pentru construcția unei jumătăți dintr-o nava) restul fiind clienți pentru reparații de nave.

(18) Principalii clienți pentru produsele societății în anul 2003 au fost: FERROSTAAL Germania, DAEWOO Mangalia, SETE TECHNICAL Grecia, EUROTANKERS Grecia, etc.

III.3. Principalii concurenți

(19) În 1989, șantierele navale din România erau profilate pe categorii distincte de construcții și reparații:

- construcția și reparația de nave maritime până la 200.000 tdw : Constanta și 2 Mai Mangalia;
- construcția și reparația de nave maritime până la 60.000 tdw : Galați și Tulcea;
- construcția și reparația de nave maritime până la 18.000 tdw și ambarcațiuni fluviale: Orșova, Drobeta Tr. Severin, Giurgiu, Oltenița, Brăila;
- ateliere de reparații : Năvodari – cap Midia și Hârșova;

(20) Declinul sever al activității economice survenit după 1990, materializat prin căderea industriei orizontale producătoare de echipamente și instalații pentru uz naval, dar și prin înstrăinarea și pierderea unei părți a flotei comerciale naționale, a cauzat închiderea șantierelor navale din Giurgiu și Hârșova, precum și restrângerea drastică a activității șantierelor din Orșova, Turnu Severin, Oltenița, Brăila și Tulcea.

(21) Preluarea pachetului majoritar de acțiuni și implicit a controlului asupra unora dintre șantierele românești de către grupuri industriale străine a avut implicații pozitive asupra activității acestora și a îmbunătățirii performanțelor economice.

Şantierul naval	Anul înfiinţării	Actionar majoritar	Anul Privatizării
2 Mai Mangalia	1980	Daewoo Heavy Industries, Coreea	1996
Galaţi	1893	Damen Hoogezand Group, Olanda	1999
Brăila	1902	Scandinor AS, Norvegia	2000
Tulcea	1974	Aker Brattvaag, Norvegia	2000
Olteniţa	1946	Persoane fizice române	2000

(22) Din punct de vedere al cifrei de afaceri, repartiţia cotei de piaţă pe principalele şantiere navale din România se prezintă astfel:

Tabel nr. 4 Cifra de afaceri pentru principalele şantiere navale din România

Agentul economic	Cifra de afaceri (lei)			
	2001	%	2002	%
- DAEWOO-MANGALIA HEAVY INDUSTRIES SA	2.012.987.172	30,41	3.234.823.902	29,70
- SANTIERUL NAVAL DAMEN GALATI SA	1.491.491.257	22,54	2.305.439.404	21,17
- SN CONSTANTA	465.889.965	7,04	784.495.541	7,20
- AKER TULCEA SA	944.476.341	14,27	1.649.498.564	15,14
- AKER BRAILA SA	554.458.970	8,38	916.786.873	8,42
- SANTIERUL NAVAL ORSOVA SA	296.386.326	4,48	487.688.920	4,48
- 2 X 1 HOLDING CAPE MIDIA SHIPYARD SA	174.747.789	2,64	185.182.813	1,70
- NAVOL SA	219.875.028	3,32	219.879.929	2,02
- SEVERNAV SA	433.476.196	6,55	1.059.868.189	9,73
- SORENA SA	14.255.931	0,22	21.225.010	0,19
- SANTIERUL NAVAL CARSINAV SA	9.496.495	0,14	26.505.732	0,24
- SANTIERUL NAVAL GIURGIU SA	880.695	0,01		0,00
Total	6.618.422.165	100,00	10.891.394.877	100,00

(23) Pe plan extern, activitatea de construcţii de nave a societăţii este concurata de şantierele din:

- Zona Marii Negre din Bulgaria, Turcia şi Ucraina pentru navele Hadysize (10 – 30.000 tdw) Handymax (30 – 45.000 tdw) şi Panamax (45 – 75.000 tdw);
- Polonia, Croaţia, Rusia şi Grecia pentru nave Panamax (65 – 75.000 tdw), Aframax (80 -120.000 tdw), Suezmax (120 -150.000 tdw) ca şi portcontainere şi cargouri generale;
- Europa Occidentala pentru nave specializate : LPG, LNG, nave de croaziera, portcontainere şi nave tehnice;
- Orientul Îndepărtat – Coreea de Sud, Japonia, China, Honk Kong şi Singapore pentru nave Panamax (65 – 75.000 tdw), Capesize (170.000 tdw) şi tancuri Aframax (80.120.000 tdw) şi respectiv Suezmax (120.000 – 150.000 tdw).

IV. MODALITATEA CONCRETA DE ACORDARE A AJUTORULUI DE STAT

IV.1. Masuri de sprijin financiar acordate la privatizare

(24) Potrivit informațiilor transmise prin notificare, ajutorul de stat este acordat pentru prima și ultima dată, la privatizarea societății comerciale, pentru restructurarea acesteia, cu respectarea dispozițiilor Regulamentului privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea firmelor în dificultate.

(25) La privatizarea societății s-au acordat următoarele înlesniri:

A. Înlesniri la plata obligațiilor bugetare și creanțelor proprii AVAS, conform prevederilor din actele normative, constând în:

(a)– (i) [...] ¹

B. Înlesniri la plata unor taxe către Portul Constanța [...] ²

(26) La privatizare s-au acordat înlesniri societății în cuantum total de **945.458.395.364** lei.

IV.2. Facilitați acordate, în perioada 2003 – 2005, în baza O.G. nr. 14/1995

(27) [...] ³

(28) Valoarea totală a înlesnirilor acordate în baza OG nr. 14/1995 pentru creditul contractat este de 102.395.053.207 lei.

IV.3. Sprijin financiar primit anterior de către societate

(29) În perioada 2000-2003, S.C. Șantierul Naval S.A a beneficiat de facilități acordate în baza *OG nr.14/1995 privind unele măsuri pentru stimularea realizării de obiective complexe și producție cu ciclu lung de fabricație*, după cum urmează:

A. Scrisori de garanție bancară acordate de Eximbank

- Hotărârea MF nr. 71/27.07.2000 și Hotărârea Comitetului Interministerial de Garanții și Credite de Comerț Exterior nr. 8852/13.06.2000 : SG=3.520.000 DEM,
- Hotărârea MF nr. 72/27.07.2000 și Hotărârea Comitetului Interministerial de Garanții și Credite de Comerț Exterior nr. 8852/13.03.2000: SG=1.144.000 DEM,

¹ Date confidentiale

² Date confidentiale

³ Date confidentiale

- Hotărârea MFP nr. 89/26.09.2001 și Hotărârea Comitetului Interministerial de Garanții și Credite de Comerț Exterior 10810/27.08.2001: SG=1.082.250 USD,
- Hotărârea MFP nr. 91/30.11.2001 și Hotărârea Comitetului Interministerial de Garanții și Credite de Comerț Exterior nr. 11096/22.10.01 SG=1.053.000 USD

(30) Aceste scrisori au fost acordate pentru activitatea curentă a șantierului, ele au garantat una sau mai multe activități dar au fost restituite în totalitate, neexistând situații de executare a scrisorilor de garanție, de restituire avansuri clienți sau a scrisorilor de garanție de bună execuție.

B. scutiri de taxe vamale, acordate între anii 2001-2002, în suma de **20.070.865.000 lei**.

(31) În opinia furnizorului de ajutor de stat, toate facilitățile de mai sus prevăzute în OG nr. 14/ 1995 care reglementează mijloacele de stimulare a producției cu ciclu lung de fabricație, a exporturilor complexe și modul de realizare a acestora, se acordă potrivit art. 2 din ordonanța menționată tuturor societăților care desfășoară astfel de activități și nu în mod particular pentru Șantierul Naval Constanța.

(32) Consiliul Concurenței urmează a analiza caracterul de ajutor de stat al acestor măsuri de sprijin financiar și compatibilitatea acestora cu reglementările în vigoare la momentul acordării ajutorului de stat.

V. PLANUL DE RESTRUCTURARE AL SOCIETĂȚII

(33) Încă de la înființare, Șantierul Naval Constanta s-a confruntat cu dificultăți din cauza problemelor de fiabilitate ale echipamentelor, scăderii renumelui șantierelor navale românești pe piața internațională, declinul flotei românești după 1990. Pe cale de consecință, s-a înregistrat o reducere a comenzilor pentru export, precum și o lipsă totală a comenzilor de construcții navale din partea companiilor românești.

(34) Cu toate eforturile de a se menține pe o piață caracterizată de o concurență acerbă, societatea nu a reușit să își asigure comenzi care să permită un grad satisfăcător de ocupare a capacităților de producție. Pentru comenzile contractate, din cauza presiunii pieței caracterizată de supracapacitate și preturi reduse, s-au acceptat preturi care nu garantau acoperirea cheltuielilor nici în faza inițială.

(35) Lipsa investițiilor în tehnologie și echipamente, scule și dispozitive în ultimii 20 de ani, anteriori privatizării societății, a condus la crearea unui decalaj tehnologic foarte mare în comparație cu șantierele navale moderne. Urmare a productivității scăzute, tehnologiei învechite, a organizării defectuoase cauzate de problemele financiare, societatea a înregistrat pierderi importante precum și întârzieri în livrare, cu consecințele comerciale aferente. S-a impus astfel implementarea unor măsuri de restructurare.

(36) S.C. Șantierul Naval S.A. Constanta, împreună cu cumpărătorul și APAPS, a întocmit un amplu program de restructurare, pentru perioada 2003-2008, ce cuprinde masuri privind reorganizarea structurală a societății, restructurarea tehnică și tehnologică, investiții de mediu și restructurarea financiară.

V.1. Restructurarea organizatorică a societății

(37) Principalele masuri de reorganizare a societății vizează:

- implementarea unei noi organigrame/înființare direcții noi - măsura a fost necesară pentru a acoperi anumite probleme care, în urma analizei situației existente anterior privatizării, s-au dovedit ca erau neglijate, în special datorită faptului că managementul se concentra pe contractarea și realizarea produsului, lăsând deoparte probleme care în final reprezentau suportul unei bune contractări (direcția juridică) sau a creării bazelor necesare realizării producției și anume: existența personalului necesar, corespunzător pregătit, derulării activității sau a unei infrastructuri funcționale care să conducă la întreruperi sau timpi morți în procesul de producție. De asemenea, un accent deosebit s-a pus pe direcția de calitate, mediu și protecția muncii, activități care au consemnat deficiențe importante în perioada anterioară privatizării;
- redistribuirea personalului/înlocuirea managementului de nivel mediu - Aceasta măsura a fost necesară pentru creșterea personalului direct productiv și mărirea capacității de producție. De asemenea, înlocuirea unei bune părți din managementul mediu a avut ca scop schimbarea mentalității personalului de conducere și atragerea acestuia către politica Cumpărătorului în vederea unei mai bune implementări a politicii stabilite de acesta în cadrul societății;
- disponibilizare personalului – ceea ce a condus la reducerea cheltuielilor indirecte ale societății;
- instruirea personalului existent - Creșterea nivelului de pregătire profesională a personalului angajat al societății, acțiune care va conduce la creșterea productivității muncii pe salariat;
- promovarea și marketingul activității de reparații – necesară pentru creșterea volumului de reparații, reducerea dependenței șantierului de activitatea unor agenți și/sau brokeri;
- consultanța pentru orientarea activității de construcții noi - având în vedere experiența trecută a Societății privind construcția de nave unice care necesită tehnologii unice, imposibil de optimizat după analiza realizărilor navelor precedente, s-a stabilit ca strategie de marketing proiectarea unei nave cerută de piață, care apoi să fie promovată în vederea construirii de nave de serie. Societatea împreună cu Institutul de Cercetare Navală Galați – ICEPRONAV - a realizat proiectul unei nave de 37.000 tdw, tanc petrolier de produse curate și chimice, în baza căruia se vor construi cele două nave contractate în anul 2003, care se vor transforma în producție de serie prin opțiunea exprimată de a construi și navele 3 și 4. Opțiunea a fost exprimată și acceptată de cumpărător în luna mai 2004.

(38) Costurile de implementare și termenele de finalizare a măsurilor sunt prezentate în tabelul nr. 5.

Tabel nr. 5 Costurile restructurării organizatorice a SC Șantierul Naval SA Constanța

Nr. Crt.	Măsura	Termen finalizare	Cost implementare	Finanțare (mil. lei)	
				Surse proprii	Surse investitor
0	1	2	3=4+5	4	5
1	Implementarea unei noi organigrame /înființarea de noi direcții	2004	2.884	2.884	-
2	Redistribuire personal	2003	-	-	-
3	Disponibilizare personal		608	608	-
4	Instruire personal existent	2008	20.400	20.400	-
5	Implementarea unui plan de marketing pentru promovarea activității de reparații	2004	2.690	2.690	-
6	Consultanta pentru orientarea activității de construcții noi	2005	1.852	1.852	-
	TOTAL		28.434	28.434	-

V.2. Restructurarea tehnologica

(39) [...] ⁴

(40) Costurile de implementare și termenele de finalizare a măsurilor sunt prezentate în tabelul nr. 6

Tabel nr. 6 Costurile restructurării tehnologice a SC Șantierul Naval SA Constanța

Nr. Crt.	Măsura	Termen finalizare	Cost implementare	Finanțare (mil. lei)	
				Surse proprii	Surse investitor
0	1	2	3=4+5+6	4	5
1	Investiții în echipamente și tehnologii	2007	81.900	-	81.900
2	Modernizări ale echipamentelor	2007	42.500	-	42.500

⁴ Date confidentiale

	existente				
3	Investiții în sistemul informatic hard și soft inclusiv soft specializat de proiectare	2005	7.480	-	7.480
4	Investiții în infrastructura	2007	55.000	-	55.000
5	Introducerea sisteme de acces electronic	2004	1.820	-	1.820
6	Introducerea unui sistem informatic de planificare și management al resurselor ERP	2006	15.300	-	15.300
	TOTAL		204.000	-	204.000

V.3. Investiții de mediu

(41) Cumpărătorul si-a asumat investiții de mediu, prezentate în Planul de conformare care a fost aprobat de Agenția de Protecție a Mediului Constanța în valoare de 260.000 USD, respectiv 8.840 milioane lei.

(42) Dintre investițiile de mediu, cele mai importante privesc:

- modernizarea instalației de alicare – pasivizare a tablelor și profilelor;
- achiziționarea acca. 300 buc. aparate automate și semiautomate de sudura în mediu de gaz protector;
- achiziționarea unei noi stații de compresoare de aer;
- construirea unei hale de sablare vopsire bloc-sectii;
- ventilatoare pentru degazare tancuri marfa.

(43) Aceste investiții conduc la îndeplinirea planului de conformare de mediu dar au în același timp și un aport deosebit în creșterea productivității muncii, ele reprezentând cu prioritate investiții tehnologice.

(44) Conform contractului de vânzare cumpărare, cumpărătorul s-a obligat la investiții tehnologice în valoare de [...] ⁵.

V.4. Masuri privind restructurarea financiară a societății

⁵ Date confidentiale

(45) La momentul privatizării, societatea avea nevoie de o restructurare financiară pentru funcționarea în parametri normali a activității de producție, aceasta pe lângă investițiile asumate prin contract de către cumpărător.

(46) Programul de restructurare, prin componenta de restructurare financiară, da posibilitatea creșterii fluxului de numerar, asigurării unui cash-flow stabil, ceea ce va degreva și va ușura activitatea financiară a societății. În acest fel societatea va putea să-și aloce lichiditățile necesare în vederea executării investițiilor programate și necesare în vederea dezvoltării și susținerii programului de producție în perspectiva.

(47) Având în vedere situația financiară dezastruoasă a societății la data începerii privatizării, Cumpărătorul a solicitat implementarea unor măsuri de restructurare financiară care combina ajutorul statului cu fondurile puse la dispoziția societății de către acesta:

- conversia în acțiuni a datoriilor la bugetele de stat, de asigurări și bugetele locale, eligibile la data finalizării privatizării în valoare de 201.448 milioane lei;
- anularea majorărilor și penalităților pentru datoriile bugetare în valoare de 259.821 milioane lei;
- reeșalonările la datoriile bugetare restante în valoare de 31.799 milioane lei;
- conversia în acțiuni a datoriei societății față de Agenția de Valorificare a Activelor Bancare ca urmare a unor credite acordate și nerambursate integral precum și a unor cheltuieli efectuate de AVAB în numele societății, datorie estimată la 398.189 milioane lei;
- conversia în acțiuni a unor dividende și a unor fonduri de restructurare datorate APAPS în valoare de 14.227 milioane lei;
- conversia în acțiuni a unor datorii față de furnizorii de utilități și servicii în valoare de 38.074 milioane lei;
- renunțarea la despăgubirea pe care ar trebui să o încaseze Portul Constanța pentru servitutea de trecere 1.900 milioane lei.

Tabel nr. 7 Costul restructurării financiare a SC Șantierul Naval SA Constanța

Nr. Crt.	Măsura	Termen finalizare	Cost implementare	Finanțare (mil. lei)		
				Surse proprii	Surse investitor	Ajutor de stat
0	1	2	3=4+5+6	4	5	6
1	Conversii datorii buget	2003/2004	201.448	-	-	201.448
2	Anularea majorări și penalități	2004	259.821	-	-	259.821
3	Reeșalonări datorii bugete	2004	31.799	-	-	31.799
4	Conversii datorii AVAB	2004	398.189	-	-	360.130
5	Conversie	2004	14.227	-	-	14.227

	datorie APAPS					
6	Conversia datoriilor fata de furnizorii de utilități și servicii	2004	38.074	-	-	38.074
7.	Renunțarea la despăgubirea pe care ar trebui să o încaseze Portul Constanța pentru servitutea de trecere	2006	1.900	-	-	1.900
	TOTAL		945.458	-	-	945.458

(48) Contribuția Cumpărătorului la restructurarea financiară a Societății constă în următoarele:

- asigurare capital de lucru de către Cumpărător și din surse proprii ale societății pentru plata datoriilor către terți privați – La data privatizării Societății datoriile restante către furnizorii privați erau de 207.543 milioane lei din care 158.161 milioane lei au fost reeșalonate până în septembrie 2004. Diferența a fost plătită imediat după data finalizării privatizării – 8.10.2002;
- asigurare de capital de lucru pentru stingerea litigiilor în derulare - litigiu Anopolis aprox. 192.015. mil. lei;
- asigurare de capital de lucru pentru stingerea litigiilor în derulare pentru navele în construcție la data finalizării – 8.558 mil. lei;
- asigurare de capital de lucru pentru finalizarea navelor în construcție la data privatizării – 34.306 mil. lei.

(49) [...]⁶.

VI. EVALUAREA MASURILOR DE AJUTOR DE STAT CE SE ACORDA S.C. SANTIERUL NAVAL S.A. CONSTANTA

VI.1. Caracterul de ajutor de stat al masurilor de sprijin financiar acordate societății

(50) Masurile de sprijin financiar au fost acordate în vederea restructurării S.C. Șantierul Naval S.A. Constanta, la privatizarea acesteia, întrucât societatea avea nevoie de o restructurare financiară pentru funcționarea în parametri normali a activității de producție. Acordarea ajutorului de stat, coroborată cu acțiunile avute în vedere în

⁶ Date confidentiale

programul de restructurare va determina creșterea eficienței economice a activității societății.

(51) Analizând măsurile de sprijin financiar, Consiliul Concurenței a constatat ca nu exista nici un dubiu ca acestea sunt finanțate din resurse de stat și conferă un avantaj S.C. Șantierul Naval SA Constanta. De asemenea, nu exista nici un dubiu ca măsurile financiare luate afectează comerțul cu statele membre ale Uniunii Europene din moment ce produsele obținute de societate sunt comercializate, în principal, pe piața externă.

(52) În concluzie, măsurile de sprijin financiar acordate sunt considerate ajutoare de stat și intra sub incidența Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, modificată și completată prin Legea nr. 603/2003. Facilitățile au fost notificate după acordarea lor, astfel ca acestea reprezintă ajutor de stat ilegal în sensul art. 3¹ din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat. Facilitățile nu au fost notificate anterior acordării lor având în vedere amploarea procesului de privatizare și necesitatea implementării de urgență a planului de restructurare.

VI.1.2 Caracterul de ajutor de stat al măsurilor financiare acordate de către EXIMBANK în temeiul OG nr. 14/1995 care reglementează mijloacele de stimulare a producției cu ciclu lung de fabricație și modul de realizare a acestora

VI.1.2.1 Schema instituită prin O.U.G. nr. 14/1995

(53) Regimul instituit prin schema prevede acordarea unor avantaje pentru stimularea realizării de obiective complexe și a producției cu ciclu lung de fabricație, destinate exportului prin:

- a) garanții pentru participări la licitații internaționale, executarea lucrărilor și alte garanții stabilite prin contracte externe;
- b) acordarea de garanții de stat pentru credite pe termen scurt, mediu și lung utilizate pentru producția din țară și din străinătate, destinată exporturilor complexe, precum și pentru creditele de export până la 8 ani;
- c) acordarea de bonificații de dobândă de 60% din dobânda plătită pentru creditele primite pentru producția destinată exporturilor complexe ;
- d) asigurarea în numele și în contul statului a creditelor de export pe termen lung și mediu pentru riscul de țară;
- e) exceptarea de la plata anticipată sau de la garantarea plății taxelor vamale, a comisionului vamal și a TVA-ului pentru importurile de completare aferente exporturilor complexe.

(54) Articolul 2 din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat cu modificările și completările ulterioare prevede ca ajutoarele acordate de către stat sau din resurse de stat care distorsionează sau amenință să distorsioneze concurența și afectează comerțul cu Statele Membre sunt incompatibile cu mediul concurențial normal. Măsurile stabilite prin schema prevăzută de O.G. nr. 14 din 1995 creează, fără îndoială, un avantaj beneficiarilor prin facilitarea accesului la finanțare, asigurarea unor venituri certe pentru exportator sau diminuarea semnificativă a dobânzilor. De asemenea, măsura reglementată este selectivă,

aplicându-se numai pentru producției cu ciclu lung de fabricație și exporturilor complexe. În concluzie, măsurile reglementate prin O.G. nr. 14/1995 reprezintă ajutor de stat în sensul Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat cu modificările și completările ulterioare.

(55) Consiliul Concurenței notează ca schema stabilită prin O.G. nr. 14/1995 reprezintă o schema de ajutor de stat existentă care nu a făcut obiectul vreunei decizii potrivit legii.

VI.1.2.2 Facilitățile acordate de către EXIMBANK pentru SC Șantierul Naval SA Constanta în baza O.G. nr. 14/1995

(56) În ceea ce privește facilitățile acordate societății comerciale Șantierul Naval SA Constanta în perioada 2000 – 2003, acestea sunt evaluate de către Consiliul Concurenței, în lipsa unor dispoziții relevante în legislația română, potrivit Regulamentului Consiliului nr. 1540/1998 privind ajutorul de stat pentru construcții navale.

(57) În conformitate cu paragraful 4 al articolului 5, ajutoarele sub forma de facilități pentru credite acordate societăților de construcții navale, indiferent de naționalitate, sau terților în scopul construirii sau conversiei de nave pot fi considerate compatibile cu piața comună și nu sunt supuse pragurilor prevăzute la paragraful 1 al aceluiași articol dacă aceste ajutoare respecta Rezoluția Consiliului OECD din 3 August 1981 (Înțelegerea OECD privind creditele de export pentru nave) sau acordurile de modificare sau înlocuire a Înțelegerii. Potrivit Articolului 3, paragraful 5 din Regulamentul Consiliului nr. 1540/1998, ajutoarele pentru dezvoltare legate de construcția de nave sau conversia navelor acordate în țările în curs de dezvoltare nu sunt supuse pragurilor prevăzute de Regulament. Ele pot fi considerate compatibile dacă respecta prevederile Cadrului de lucru OECD stabilit prin Acordul privind interpretarea Articolelor 6 și 8 din Înțelegerea OECD.

(58) În acest sens, Consiliul Concurenței notează ca schema stabilită prin O.G. nr. 14/1995 respecta prevederile Acordului privind subvențiile și măsurile compensatorii stabilite în cadrul Negocierilor comerciale multilaterale – runda Uruguay. Astfel Partea a VIII – a, articolul 27 paragraful 4 precizează ca țările în curs de dezvoltare vor renunța la subvențiile pentru export într-un termen de 8 ani cu drept de prelungire în funcție de necesitățile pertinente de dezvoltare a respectivei țări în materie economică, financiară și de dezvoltare.

IV.1.2.2 Facilitățile care se intenționează a fi acordate de către EXIMBANK, în anul 2004 -2005, SC Șantierul Naval SA Constanta în baza O.G. nr. 14/1995

(59) La 1 ianuarie 2004, a intrat în vigoare Cadrul legal privind ajutorul de stat pentru construcții navale, stabilind noi reguli privind criteriile de autorizare a ajutoarelor de stat pentru construcții navale. În conformitate cu prevederile paragrafului 23 din Cadrul legal al Comisiei, ajutoarele sub forma de facilități pentru credite acordate societăților de construcții navale, indiferent de naționalitate, sau terților în scopul construirii sau conversiei de nave pot fi considerate compatibile cu piața comună dacă îndeplinesc

condițiile stipulate în Acordul OECD privind Instrucțiunile pentru Creditele de Export Suportate de Oficialități, respectiv Înțelegerea Sectorială privind Creditele de Export pentru nave sau orice alt acord care amendează sau înlocuiește pe vreunul din acestea.

(60) În conformitate cu noua Înțelegere Sectorială sunt stabilite următoarele condiții pentru ca ajutoarele de stat pentru construcții navale sub forma de facilități pentru credite pentru export să poată fi considerate compatibile:

- (i) durata maximă să nu depășească 8 ani și jumătate de la data furnizării până la data rambursării, altă decât prin transe egale la intervale regulate normale de 6 luni și de maximum 12 luni;
- (ii) plata a cel puțin 20% din prețul contractual;
- (iii) rata dobânzii este de cel puțin 8%, independent de alte speze aferente.

(61) Creditul contractat de SC Șantierul Naval SA Constanta în suma de 812.500.000.000 lei acordat în baza OG nr. 14/1995 și garantat de statul român în proporție de 85% respecta criteriile stipulate în Acordul OECD și în particular prevederile din Înțelegerea Sectorială privind Creditele de Export pentru nave.

VI.2. EVALUAREA MASURILOR DE AJUTOR ACORDATE SC SANTIERUL NAVAL SA CONSTANTA

(62) În conformitate cu art. 2 alin. (2) și (3) din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Concurenței trebuie să urmărească în ce măsură ajutorul de stat este compatibil cu un mediu concurențial normal.

(63) Acordul European instituind o asocieră între România, pe de o parte, și Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 20/1993, prevede că orice ajutor public care distorsionează sau amenința să distorsioneze concurența și afectează comerțul cu statele membre va fi examinat pe baza criteriilor care rezultă din aplicarea regulilor din art. 85, 86 și 92 (în prezent 81, 82 și 87) din Tratatul CEE. Consiliul Concurenței considera acquis-ul comunitar aplicabil în cazul supus analizei, având în vedere lipsa unor reguli specifice pentru ajutoarele de stat acordate în sectorul construcțiilor navale din România, la momentul acordării acestuia și particularitatea industriei construcțiilor navale. Analiza măsurii notificate s-a realizat potrivit criteriilor de acordare a ajutoarelor de stat cuprinse în Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea firmelor în dificultate. Întrucât la momentul privatizării societății, în România, nu existau reglementări specifice aplicabile în cazul ajutoarelor de stat acordate în sectorul construcțiilor navale, în evaluarea ajutorului de stat s-au avut în vedere reglementările comunitare existente la data acordării ajutorului de stat (2003-2004), respectiv Cadrul de lucru al Comisiei Europene privind

ajutorul de stat pentru construcții navale. Acest Cadru nu prevede însă reguli specifice de autorizare a ajutoarelor de stat pentru restructurare.

VI.2.1. Analiza ajutorului de stat în lumina prevederilor Regulamentului privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea firmelor în dificultate

(64) Ajutorul de stat se acorda în vederea restructurării SC Șantierul Naval SA Constanta. Potrivit art. 10 din Regulament, ajutorul de stat pentru restructurare poate fi autorizat de către Consiliul Concurenței numai dacă sunt îndeplinite criteriile stabilite la art. 11 - 17 și dacă este sigur ca avantajele care rezulta din supraviețuirea societății vor compensa orice distorsionare a Concurenței, în special, în cazul în care efectul net al disponibilizărilor colective ca urmare a falimentului societății, combinat cu efectele falimentului asupra furnizorilor societății, ar exacerba problemele șomajului la nivel național, regional sau local.

(65) Prevederile Regulamentului privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea firmelor în dificultate permite autorităților române să acorde ajutor de stat pentru restructurare numai dacă

- a) firma este în dificultate economică;
- b) implementarea planului de restructurare va conduce la viabilizarea agentului economic în condiții normale de piață la sfârșitul perioadei de restructurare;
- c) valoarea și intensitatea ajutorului de stat sunt strict limitate la minimumul necesar pentru restaurarea viabilității;
- d) ajutorul se acordă pentru prima și ultima oară;
- e) Prin acordarea ajutorului de stat trebuie evitată distorsionarea concurenței pe piața relevantă.

VI.2.1.1 Eligibilitatea S.C. Șantierul Naval S.A. Constanta – societate în dificultate

(66) În conformitate cu Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea firmelor în dificultate, o firmă este în dificultate atunci când nu este capabilă, fie prin resurse financiare proprii, fie prin resursele pe care poate să le obțină de la acționari sau creditori să acopere pierderile, care în lipsa intervenției din exterior a autorităților publice, ar condamna aproape în mod sigur firma, pe termen scurt sau mediu, la ieșirea de pe piață. Semnele după care se poate considera că o firmă este în dificultate financiară sunt: creșterea pierderilor, diminuarea cifrei de afaceri, creșterea volumului stocurilor, scăderea fluxului de numerar, creșterea datoriilor, creșterea spezelor financiare și scăderea și dispariția valorii activului net.

(67) Societatea comercială se afla în dificultate la momentul realizării privatizării, starea de dificultate fiind datorată pe de-o parte lipsei de comenzi de pe piața internă, iar pe de altă parte lipsei de lichidități necesare preluării și finalizării comenzilor la export.

(68) Analiza indicatorilor economico-financiari înregistrați de societate în perioada 2000 – 2002 se prezintă astfel:

a) *Evoluția cifrei de afaceri*

Tabel nr. 9

- mii lei

	2000	2001	2002
Cifra de afaceri	490.945.056	465.889.967	784.495.541
Indice de inflație	1	1,3	1,18
Cifra de afaceri în prețuri comparabile 2000	490.945.056	358.376.898	511.405.177
Producția vândută	484.088.748	453.763.195	772.808.298
Producția vândută corectată cu indicele de inflație	484.088.748	349.048.612	503.786.374

(69) Din analiza cifrei de afaceri realizată de societate în prețuri comparabile 2000 se constată o depreciere semnificativă de 27% în anul 2001 față de anul 2000, în timp ce în prețuri curente înregistrează un trend ascendent.

b) *Evoluția rezultatului brut și a celui din exploatare*

Tabel nr. 9

- Mii lei

	2000	2001	2002
Capital social	494.820.719	494.820.719	494.820.719
Rezultat brut	(130.701.995)	(348.533.824)	(250.554.546)
Rezultat din exploatare	(50.541.466)	(277.534.826)	(160.853.743)
Rezultat din exploatare/ Capital social (%)	-10,21	-45,98	-32,51

(70) Societatea înregistrează pierderi an de an, cu un vârf în 2001 când se ajunge la 348.551.822 mii lei. Pierdere din acest an a fost determinată în principal de cheltuielile mai mari cu 130.198 mil. lei decât încasările aferente navelor în construcție, cheltuieli nedeductibile de 176.423 mil. lei și cheltuieli financiare reprezentând în cea mai mare parte diferențe de curs de 120.998 mil. lei. Pierdere cumulată la sfârșitul anului 2002, anul privatizării, era de 708.686 mil. lei fiind de 143,22% mai mare decât capitalul social de 494.821 mil. lei.

c) *Evoluția volumului de stocuri*

Tabel nr. 12

- mii lei -

	2000	2001	2002
Stocuri	147.208.792	274.046.846	260.434.958
Cifra de afaceri	490.945.056	465.889.967	784.495.541
Număr de zile de stocare	107.9	211.7	119.5

Viteza de rotație a stocurilor= (total stocuri/cifra de afaceri) x 360 (zile)

(71) Stocurile au înregistrat o creștere de 1,86 ori în 2001 fata de 2000 și de 1,77 ori în anul 2002 fata de 2000. Ponderea cea mai mare în cadrul stocurilor este deținută de producția în curs de execuție care reprezintă 79,32% din total.

d) Evoluția capitalurilor proprii

Tabel nr. 13 - mii lei -

	2000	2001	2002
Capitaluri proprii	276.768.918	(71.634.935)	(277.461.082)

(72) Capitalurile proprii înregistrează valori negative în anii 2001 și 2002 datorita pierderii reportate.

e) Gradul de îndatorare, calculat ca datorii totale / Capital propriu

Tabel nr. 14 mii lei -

	2000	2001	2002
Total datorii	753.184.443	1.240.189.755	1.630.931.265
Capital propriu	276.768.918	(71.634.935)	(277.461.082)
Grad de îndatorare (%)	272,13	-1731,2	-587,8

f) Lichiditatea intermediară (Redusă)

Tabel nr. 15 - mii lei -

	2000	2001	2002
1. Active circulante	189.296.732	345.357.057	500.957.575
2. Stocuri	134.798.404	274.046.846	260.434.958
3. Diferența 1-2	54.498.328	71.310.211	240.522.617
4. Datorii curente	505.174.424	1.078.870.387	1.630.931.265
Lichiditate redusa	0,10	0,06	0,14

Lichiditatea intermediară (Lr) = (Active circulante – Stocuri) / Datorii curente

(73) Valorile lichidității intermediare ale societății în perioada analizata sub 0,5 arata situația grea a societății din punctul de vedere al posibilității de a-si asigura resursele necesare pe termen scurt.

(74) [...] ⁷

VI.2.1.2. Apartenența la un grup

(75) Conform prevederilor art. 2 alin. (5) din Regulament, o societate aparținând unui grup nu este în mod normal eligibila pentru acordarea ajutorului pentru salvare și restructurare, cu excepția cazului în care se poate demonstra ca dificultățile societății sunt proprii și nu rezulta dintr-o alocare arbitrara a costurilor în cadrul grupului și ca dificultățile sunt prea serioase pentru a fi rezolvate de grup.

⁷ Date confidentiale

(76) Privatizarea SC Șantierul Naval SA Constanta s-a făcut în cadrul Programului pentru Ajutarea Sectorului Privat (PSAL) și al programului de Dezvoltare Instituțională a Sectorului Privat angajate cu BIRD având ca scop privatizarea unor societăți care acumulas datorii uriașe la bugetul statului.

(77) În vederea privatizării, Guvernul României a emis H.G. nr. 532 din 7 iunie 2001 privind aprobarea strategiei de privatizare a SC Șantierul Naval SA Constanta, inclusă în proiectul componenta "Privatizarea a 50 de societăți comerciale cu capital majoritar de stat, grupate în pachete" din cadrul PSAL. Această hotărâre menționează la Art.2: "În vederea sporirii atractivității societății comerciale la privatizare se va proceda la acordarea eșalonării la plata obligațiilor bugetare restante și la scutirea de la plata penalităților și/sau majorărilor de întârziere aferente acestora, în cuantumurile existente la data emiterii certificatului de obligații bugetare, eliberat de creditorii bugetari în conformitate cu prevederile legale în vigoare."

(78) De asemenea, pe parcursul negocierilor a intrat în vigoare Legea nr. 137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării, lege care a dat posibilitatea instituției publice implicate să acorde și alte facilități (de exemplu conversii în acțiuni ale datoriilor față de bugetele, instituțiile de stat, regiile și companiile naționale) în funcție de situația societății ce urma să fie privatizată.

(79) Aceste facilități au fost cuprinse în Dosarul de prezentare al societății în vederea privatizării.

(80) - (86) [...] ⁸.

(87) Acordarea ajutorului de stat pentru restructurare în cazul Șantierului Naval Constanta S.A. s-a făcut în baza prevederilor legale mai sus menționate și a avut în vedere :

- a. situația financiară a societății la momentul privatizării, practic falimentară de mai mulți ani și nelichidată numai ca urmare a deciziei statului de a nu pune în executare propriile creanțe (la data de 31.12.2002 valoarea pierderii cumulate era de 986.973.830.000 lei față de capitalul social de 494.820.719.000 lei). În acest sens art. 153 din Legea nr. 31/1990 prevede: "Dacă administratorii constată pierderea unei jumătăți din capitalul social, sunt obligați să convoace adunarea generală extraordinară pentru a hotărî reconstituirea capitalului, limitarea lui la suma rămasă sau dizolvarea societății." Acest lucru confirmă faptul că societatea era în stare de faliment;
- b. situația contractelor comerciale angajate de societate și în derulare la momentul privatizării, contracte comerciale dezavantajoase care produceau pierderi și care acumulas penalități de întârziere zilnice;
- c. situația litigiilor de milioane de dolari în care era angajată societatea;

⁸ Date confidentiale

- d. nivelul investițiilor necesare pentru aducerea Șantierului Naval Constanta la un nivel tehnologic comparabil cu cel al competitorilor;
- e. necesarul de capital de lucru pentru viabilizarea balanței de plăți a societății;
- f. prețul pe acțiuni negociat între cele doua părți.

VI.2.1.3 Restaurarea viabilității societății

(88) În conformitate cu prevederile art. din Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea firmelor în dificultate, Consiliul Concurenței poate considera compatibil un ajutor de stat pentru restructurare atunci când prin implementarea planului de restructurare se asigura viabilitatea societății la sfârșitul perioadei de restructurare.

(89) Plecând de la analiza activității desfășurate, pentru reabilitarea întreprinderii, conducerea societății si-a propus realizarea următoarelor obiective în perioada post-privatizare:

- A.** Restructurarea organizatorică a societății, prin:
 - numirea unui nou Consiliu de administrație și a unei noi echipe de conducere;
 - reorganizarea societății prin înființarea unor direcții noi, stabilirea de responsabilități clare, bine delimitate atât pe orizontală cât și pe verticală;
 - restructurarea personalului, prin reorientarea lui în cadrul altor direcții, disponibilizare controlată și limitată a personalului;
 - implementarea unor sisteme de control a activității personalului;
 - implementarea unor programe de instruire pentru personal;
 - implementarea unui sistem integrat de planificare și management al resurselor financiare, umane și materiale ale societății;
- B.** Finalizarea contractelor de construcții noi în derulare, prin renegocierea termenelor de livrare și a penalităților precum și alocarea de capital de lucru de către noul acționar majoritar al societății în vederea finalizării acestor contracte având în vedere pierderile înregistrate;
- C.** Stingerea litigiilor în derulare prin încheierea de înțelegeri acolo unde acest lucru a fost posibil și/sau urgentarea derulării în instanțe a acestor litigii;
- D.** Implementarea programului de investiții propus și asumat prin contractul de privatizare, prin alocarea fondurilor programate de către Cumpărător;

- E. Trecerea de la construcția de nave mici la construcția de nave medii și mari și de la corpuri de nave către nave complete și relansarea programului de construcții noi prin realizarea de nave serii în următorii ani în baza unor studii efectuate de societăți specializate;
- F. În domeniul reparațiilor, creșterea volumului de reparații prin atragerea de reparații complexe și implementarea unei politici de marketing vizând:
 - Stabilirea piețelor de importanță maximă și a unor clienți strategici;
 - Vizite la armatori;
 - Participarea la târguri și expoziții;
 - Reducerea dependenței de agenți și brokeri;
- G. Creșterea productivității muncii, prin reorganizare și restructurare, introducerea investițiilor tehnologice și instruirea personalului pentru creșterea specializării;
- H. Reducerea costurilor printr-un control atent al acestora, stabilirea de bugete și de responsabili pentru desfășurarea lor;
- I. Redresarea situației financiare prin negocierea unei eșalonări cu creditorii privați și achitarea datoriilor din fonduri rezultate din injecțiile de capital de lucru ale Comparatorului.

(90) Planul de afaceri ține cont de experiența trecută a societății privind construcția de nave unicat care necesită tehnologii unicate, imposibil de optimizat după analiza realizărilor precedente și se bazează pe o analiză atentă a pieței relevante. Conform studiilor AWES (Asociația Constructorilor și Reparatorilor de Nave din Europa), contractarea navelor specializate în perioada 2001-2003 a înregistrat o creștere importantă, cea mai mare creștere de peste 60% înregistrând-o construcția de nave pentru produse chimice.

(91) În aceste condiții, investitorul și-a asumat ca strategie de marketing proiectarea unei nave cerută de piața externă, care apoi să fie promovată în vederea construirii de nave serie. Societatea, împreună cu Institutul de Cercetare Navală Galați, a realizat proiectul unei nave de 37.000 tdw, tanc petrolier de produse curate și chimice, în baza căruia se vor construi deja două nave contractate în anul 2003, care se vor transforma în producție de serie prin opțiunea exprimată de a construi și navele 3 și 4. Având experiența primelor două nave, de tip tanc petrolier de produse curate și chimice, societatea prognozează o intensificare a ritmului de livrare în cazul unei serii de nave identice pentru anii 2006-2008 și un grad de ocupare a capacităților de producție de 64% în 2008. În perioada 2000-2004, SC Șantierul Naval SA Constanța a funcționat cu mult sub capacitatea proiectată, respectiv o medie de acoperire a capacităților de producție pentru activitatea de construcții de nave de 16%.

(92) Deși există o concurență acerbă în sectorul construcțiilor de nave, un număr relativ mic de comenzi poate fi suficient pentru creșterea gradului de utilizare a capacităților de

producție. Nu exista nici o dovadă că planul de afaceri al investitorului va eșua. Există posibilitatea ca SC Șantierul Naval SA Constanta să accepte comenzi cu o rata de profitabilitate mica, dar activitatea societății nu poate fi considerata ca fiind generatoare de „pierderi structurale”.

(93) În ceea ce privește activitatea viitoare de construcții navale a societății exista elemente de nesiguranță pentru livrările la intern. Piața internă pentru construcțiile noi este direct corelată atât cu resursele financiare ale companiilor de shipping, cat și cu tendința generală a economiei românești. Conform studiilor Institutului de Economie a Industriei, începând cu 2003 -2005, flota maritimă internă va intra în deficit de capacitate. Pentru evitarea acestei situații ar fi necesară aplicarea unei politici de redotare a acestora cu nave, fapt ce se constituie într-o oportunitate pentru șantierele românești de profil.

(94) [...] ⁹

(95) La sfârșitul perioadei de implementare a planului de restructurare, societatea urmărește realizarea următorilor indicatori țintă:

Tabel nr. 18 Indicatori țintă la finele planului de restructurare a SC Șantierul Naval SA Constanta

Nr. crt.	Indicatori	UM	Valori
1	Profit net	Mil. Lei	111.515
2	Cifra de afaceri	Mil. Lei	2.208.822
3	Număr de salariați	Pers.	2.600
4	Capital Propriu	Mil. Lei	1.529.842
5	Durata de recuperare a creanțelor	Zile	24,35
6	Durata de plata a datoriilor	Zile	17,11
7	Grad de îndatorare	%	6,86
8	Rentabilitatea economica	%	6,51
9	Rentabilitatea financiara	%	7,29
10	Fluxul de numerar	Mil. lei	81.496

(96) [...] ¹⁰

(97) Consiliul Concurenței concluzionează ca măsurile asumate prin planul de restructurare sunt rezonabile și realiste, asigurând viabilitatea societății la sfârșitul perioadei de restructurare.

VI.2.1.3. Evitarea denaturării semnificative a mediului concurențial

(98) Prin acordarea ajutorului de stat și aplicarea programului de restructurare a S.C. Șantierul Naval S.A., structura pieței relevante nu suferă modificări cu efecte anticoncurențiale, aceasta operațiune având ca scop creșterea eficienței economice a

⁹ Date confidentiale

¹⁰ Date confidentiale

societății prin reducerea costurilor de producție și nu duce la un surplus de lichidități care să poată fi folosit în activități agresive de denaturare a concurenței pe piața fără nici o legătura cu procesul de restructurare.

(99) S.C. Șantierul Naval SA Constanta deținea la data de 31.03.2003 o cota internă de piață mică, respectiv 4,8%, iar pe piața externă o cota de 0,048%. Întrucât cotele pe piețele relevante ale societății sunt neglijabile atât la nivel intern, cât și la nivel extern se considera că nu există o denaturare semnificativă a concurenței potrivit art. 13 din Regulament.

(100) În urma implementării programului de restructurare, S.C. Șantierul Naval S.A. Constanta nu-și întărește semnificativ cota de piață internă, ea urmând să recupereze unele rămăneri în urmă prin îmbunătățirea gradului de utilizare a capacităților. În conformitate cu previziunile pentru anii 2007, respectiv 2008, societatea ar putea atinge, în cazul livrării a patru nave în cursul aceluiași an calendaristic aproximativ 70.000 tg, nivel căruia îi vor corespunde următoarele cote de piață:

- intern: 9,6%;
- extern: 0,096%.

(101) Având în vedere situația precară a flotei maritime interne se previzionează pentru anii următori o creștere a cererii de nave de tip vrachiere, petroliere și portcontainere pe piața românească. Aceasta va avea ca efect creșterea concurenței între actorii ce joacă pe piața construcțiilor de nave. Pentru a evita crearea unei poziții concurențiale favorabile prin acordarea ajutorului de stat pentru SC Șantierul Naval Constanta, Consiliul Concurenței consideră ca este necesar ca măsura compensatorie să limiteze producția societății la 98.341 TBC, aferenta unui grad de utilizare a capacității de producție de 90% până în anul 2008.

VI.2.1.4. Ajutorul limitat la minim

(102) În conformitate cu prevederile art. 14 din Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea firmelor în dificultate, cuantumul ajutorului de stat și intensitatea acestuia trebuie limitate la strictul minim necesar pentru a permite atingerea viabilității societății, ținându-se cont de resursele financiare existente ale companiei, ale acționarilor sau ale grupului căreia îi aparține societatea.

(103) În acest caz, cuantumul ajutorului de stat corespunde prețului pe care Cumpărătorul l-a plătit pentru achiziționarea pachetului majoritar de acțiuni, inclusiv datoriile preluate și litigiile nesoluționate. Ajutorul de stat a fost acordat de către stat în contextul privatizării societății pentru a acoperi o parte din costurile restructurării societății deoarece resursele financiare ale societății erau insuficiente, dar în același timp pentru a se asigura o rată a profitului adecvată în comparație cu capitalul investit în activitățile companiei. Profitul previzionat de către societate nu este disproporționat din aceasta perspectivă.

(104) Trebuie remarcat ca pentru a se asigura ca va obține prețul cel mai bun și pentru a diminua participarea statului la restructurarea societății, autoritățile romane responsabile cu privatizarea societății au desfășurat o procedura deschisa și transparenta. Anunțul de vânzare a pachetului de acțiuni deținut de APAPS la S.C. Șantierul Naval S.A. Constanța a fost publicat în mai multe cotidiane locale, naționale și internaționale de larga circulație. Termenul inițial limită de depunere a ofertelor a fost prelungit cu o lună, potențialii investitori având termen suficient pentru depunerea ofertelor. Doi investitori au cumpărat dosarul de prezentare, numai unul – SC Resource International SA – depunând oferta valabila. Nu a fost posibila realizarea vânzării numai pe baza ofertei depuse, având în vedere ca valoarea companiei, spre deosebire de cea a clădirilor sau terenurilor, nu este statica. Așadar între cele doua părți s-au desfășurat negocieri. Ținând cont de faptul ca unica și cea mai buna oferta a fost acceptata, prețul plătit de comparator este prețul pieței, și astfel ajutorul de stat este limitat la minimum strict necesar pentru restructurarea companiei.

(105) Contribuția S.C. Șantierul Naval S.A. la implementarea masurilor cuprinse în programul de restructurare reprezintă 39,48% din efortul financiar total. Consiliul Concurenței subliniază că atât investitorul, cât și societatea contribuie la restructurarea societății, susținând financiar restructurarea tehnologică și tehnică, restructurarea de mediu și cea organizatorică, dar și restructurarea financiară a companiei în proporție de 31,88 %.

VI.2.1.5. Intensitatea ajutorului de stat și costul restructurării

(106) Cuantumul și intensitatea ajutorului de stat trebuie sa fie strict limitate pana la nivelul îndeplinirii obiectivelor programului de restructurare (atingerea viabilității).

(107) Costul total al restructurării societății în suma de 1.731.549 milioane lei se compune din :

- costul restructurării organizatorice: [...] mil. lei;
 - costul restructurării tehnice și tehnologice : [...] mil. lei;
 - costul construirii celor doua nave (facilități Eximbank 2003-2005): [...] mil. lei;
 - costul investițiilor de mediu : [...] mil. lei;
 - costul restructurării financiare : [...] mil. lei;
- și este susținut astfel:
- surse proprii ale societății	[...] ¹¹ mil. lei;
- surse proprii ale investitorului	[...] ¹² mil. lei;
- ajutor de stat	1.047.853 mil. lei;

(108) Intensitatea ajutorului de stat, calculata ca raport între valoarea ajutorului de stat și costul restructurării, are o valoare de 60,52%.

¹¹ Date confidentiale

¹² Date confidentiale

VI.2.1.6. Respectarea principiului „prima și ultima dată”

(109) S.C. Șantierul Naval S.A. Constanta nu a mai primit ajutor pentru restructurare, respectându-se astfel prevederile art. 18 din Regulament care stipulează faptul ca ajutorul de restructurare trebuie sa fie acordat o singura data.

VI.2.1.7. Monitorizare și raportare anuală

(110) În concordanța cu dispozițiile art. 17 din Regulament, Consiliul Concurenței monitorizează permanent modul de implementare a planului de restructurare pentru ca acesta să nu se abată de la îndeplinirea obiectivelor planului de restructurare.

(111) Consiliul Concurenței va monitoriza implementarea planului de restructurare până la sfârșitul perioadei pentru a se asigura că nu vor exista creșteri ale capacităților de producție, abateri majore de la realizarea masurilor de restructurare și că ajutorul de stat nu va conduce la crearea de lichidități suplimentare care să fie folosite pentru alte activități decât cele cuprinse în programul de restructurare.

V. CONCLUZII

(112) S-a constatat ca ajutorul de stat a fost notificat după momentul acordării, constituind ajutor ilegal în sensul art. 3¹ din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat acordat, cu modificările și completările ulterioare.

(113) Ținând cont de considerentele expuse mai sus, Consiliul Concurenței constata ca ajutorul de stat individual ce se acordă S.C. Șantierul Naval SA Constanta este compatibil cu mediul concurențial normal și nu afectează semnificativ comerțul cu statele membre ale Uniunii Europene.

DECIDE

Art. 1. Măsura notificată de către Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului pentru S.C. Șantierul Naval SA Constanța constituie ajutor de stat în sensul art. 2 alin. (1) din Legea nr.143/1999, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. În temeiul art.12 alin. (2) lit. c) coroborat cu art. 14 alin. (1) lit. e) din Legea nr.143/1999, cu modificările și completările ulterioare se autorizează ajutorul de stat în vederea restructurării, ce urmează a se acorda S.C. Șantierul Naval SA Constanța, cu condiția respectării art. 3, 4 și 5 din prezenta Decizie.

Art. 3. Societatea este obligată să implementeze în totalitate planul de restructurare asumat.

Art. 4. Societatea nu trebuie să își majoreze capacitatea de producție proiectată.

Art. 5. Societatea trebuie să își limiteze producția la 98.341 TBC până în anul 2008.

Art. 6 În cazul nerespectării condițiilor prevăzute de prezenta Decizie, se vor aplica prevederile art. 13 din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat cu modificările și completările ulterioare.

Art. 7. Valoarea maximă a ajutorului de stat este de 1.047.853 milioane lei.

Art. 8. Prezenta Decizie devine aplicabilă la data comunicării sale.

Art. 9. Potrivit dispozițiilor art. 24 din Legea nr. 143/1999, cu modificările și completările ulterioare, Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului va transmite Consiliului Concurenței informații privind ajutorul de stat acordat, în vederea inventarierii și monitorizării acestuia. De asemenea, Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului va transmite Consiliului Concurenței rapoarte anuale privind implementarea planului de restructurare și respectarea condițiilor din prezenta Decizie. Primul raport va fi transmis în termen de 6 luni de la emiterea Deciziei.

Art. 10. Potrivit prevederilor art. 29 din Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificările și completările ulterioare, prezenta Decizie poate fi atacată de către persoanele interesate la Curtea de Apel București, secția de Contencios Administrativ, în termen de 30 de zile de la comunicare.

Art. 11. Prezenta Decizie va fi comunicata de către Secretariatul General din cadrul Consiliului Concurenței:

- Autorității pentru Valorificarea Activelor Statului, str. Cpt. Av. Alexandru Șerbănescu, nr. 50, sector 1, București;
- S.C. Șantierul Naval S.A. Constanța, strada Incinta Port, cod poștal 900900, jud. Constanța.

Art. 12. Secretariatul General și Direcția Autorizare Ajutor de Stat din cadrul Consiliului Concurenței vor urmări aducerea la îndeplinire a prezentei Decizii.

PRESEDINTE

MIHAI BERINDE